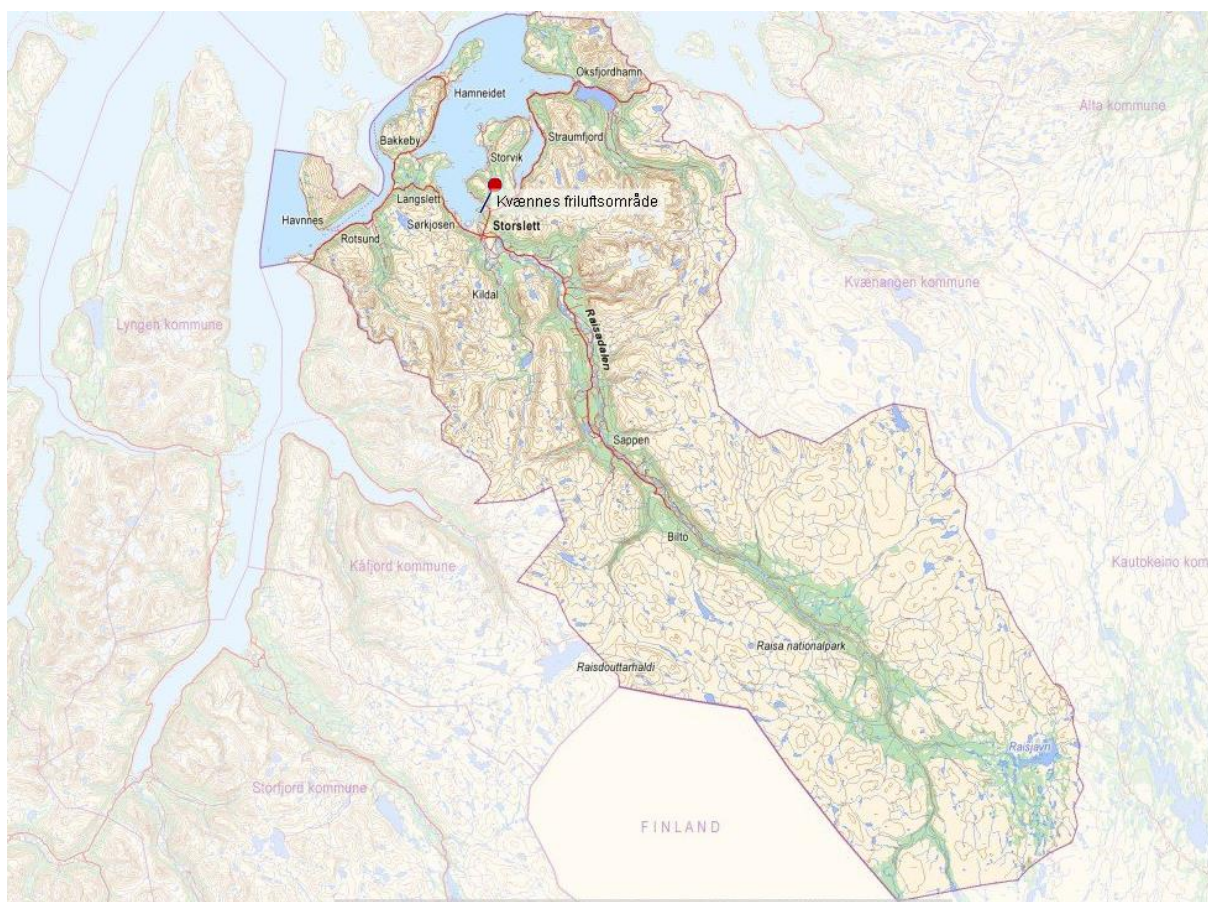

DEL 1:

Forvaltningsplan for statlig sikra friluftslivsområder Nordreisa for 2020-2025

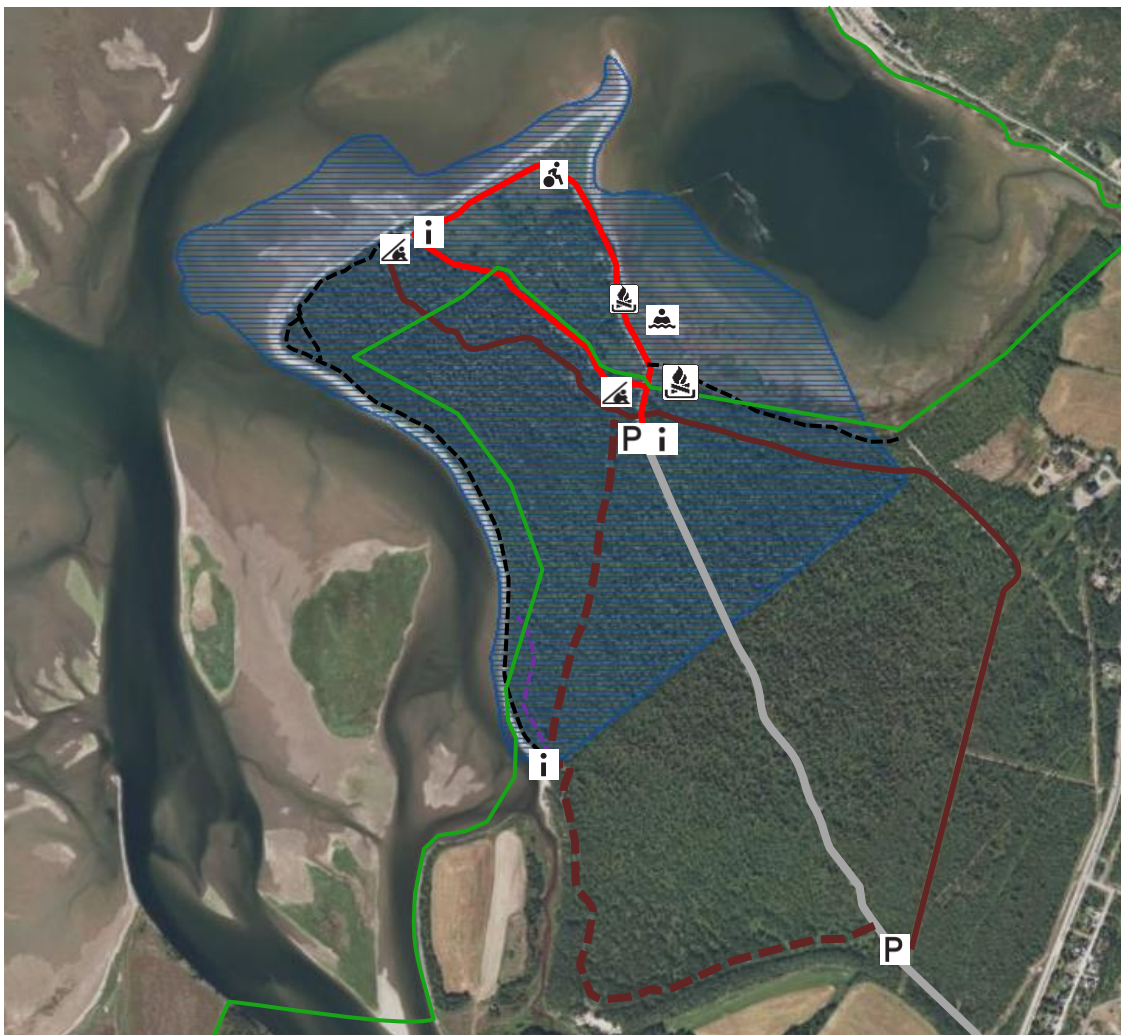
Fakta om kommunen pr 10.10.2019

Antall innbyggere	Ant innbyggere per km2	Antall statlig sikra friluftslivsområder	Andre friluftslivs-områder (antall)
4906	1,4	3	56

DEL 2:

Forvaltningsplan

Nordreisa: Kvænnnes/Kippernes

Figur 1: Grønn linje er naturreservatets grense, grå linje er Badeveien, Brun linje er helårs ridetrasé, mens striplet er sesongtrasé, Rød linje er universell utformet stie, svart striplet linje er andre stier, Lilla striplet linje er planlagt omlagt sti.

1. Områdebeskrivelse/status

Gnr/ Bnr	FS-nummer naturbase.no	Sikrings form	Sikret år	Areal (da)	Grunneier	Forvaltning og drift	Nærområde?
1942/ 11/1	FS00000394	☒ Erverv ☐ Avtale	1991	680	☐ Stat ☒ Kommune/ friluftsråd ☐ Privat	Kommune	☒ Ja ☐ Nei
Kommentarer		Naturbasen angir navnet Kippernes. Det riktige navnet er Kvænnnes.					

	Forklaring	Beskrivelse
Naturgrunnlag	<i>Kort om flora og fauna, landskap, naturtype, evt rødlistearter etc</i>	Kvænnens er dannet som følge av Reisaelvas transport av sedimenter og løsmasser, kombinert med landheving, etter siste istid. Området er del av et større delta som gjennom årene har blitt tørrlagt. Terrenget er overveiende flatt, men har en helning i retning nord i flere terrasser. Vegetasjonen karakteriseres av blandingsskog med innslag av bjørk og større furuskog i nedre deler av området. Innenfor naturreservatet har området intakte brakkvannsdelta som er en sjelden og truet naturtype i Norge. Elvedelta med sandører og strandenger. Strandengene har uvanlig godt utvikla dreneringssystemer og variert vegetasjon med både sørlige og nordlige, subarktiske trekk. Salteng, brakkvannseng og pøler. Arktiske arter (eskimomure, ishavsstjerneblom). Viktig trekk- og beiteområde for fugl. Store konsentrasjoner av fiskeender (laksand og siland). Ellers gressender, vadere og terner. Det finnes også sandsvalehuler som er aktive, samt minst to aktive oterhi. Strandengene har internasjonal verneverdi i botanisk sammenheng. Området har regional verneverdi for fuglelivet (www.naturbase.no). Kvartærgeologisk sett er området meget interessant. Sedimentasjonsprosessene, som har dannet området etter istiden, fremstår veldig tydelig den dag i dag.
Kulturminner	<i>Kort om evt kulturminner i området og hensyn til disse</i>	Området som vi i dag kaller Kvænnens har flere navn. Selv om dette er det navnet som brukes i det daglige og av lokalbefolkningen, står navnet Kipperneset på offisielle kart. I gamle amtskart (www.statkart.no) angis området med navnet Kvænnens. Kipperneset er en fornorskning av det finske navnet Kippari, som betyr skipper. Navnet har trolig sammenheng med at det tidligere har vært landingsplass for båter/ havn flere steder rundt neset før sedimentasjon og overgang til større båter gjorde det vanskelig å bruke området som havn. I tidlige tider var det handelssted på Flatvoll – vest for Kvænnens. Vi tror at veiene og stiene som går gjennom området har sitt utgangspunkt i ferdselen fra Reisadalen og til Flatvoll. Kulturvernmyndighetene har vært på befaring i området og avskrevet flere av tidligere kartfestede lokaliteter som ikke kulturminner, men som sanduttak og/eller rester etter anlegg fra 2. verdenskrig.

Bygninger	Nevn ev. bygninger på området og omtal kort bruken av og ansvaret for disse	Det er kun 3 mindre bygninger i området; to gapahuker og ett toalett. Disse er ført opp i 2009/2010. Bruken av bygningene knyttes til den ordinære friluftsbruken av området. Kommunen er eier og har ansvar for bygningene.
Adkomst/kommunikasjon	Adkomst til området, tilgjengelighet og offentlig kommunikasjon	Adkomst til området via grusvei (Badevegen). Området har svært god adkomst uten hindringer. Tilgjengeligheten i øvre del av området noe begrenset for bevegelseshemmede. Det er mulig å kjøre bil til parkeringsplass i nedre del av området. Herfra er det tilrettelagt også for rullestoler langs særskilte veier. Det går vanlige rutebusser og skolebusser til stopp ved E6 i utkanten av området. Området ligger under 1 km fra Storslett og det er tilrettelagt med gang- og sykkelveier til adkomstpunktet. Krever kryssing av E6.
Egnet bruk	Vurdering av hvilke aktiviteter området egner seg for	☒ Turgåing ☐ Bading ☐ Klatring ☐ Båtutfart ☐ Lek, rekreasjon ☐ Telting ☒ Sykling ☒ Bading ☐ Båtutfart ☐ Fiske ☒ Lek, rekreasjon annet <u>Fugletitting, ridning, bær- og sopplukking _____</u>
Eksisterende tilrettelegging	Tilretteleggings-tiltak i området før planperioden inkl (tilrettelegging for funksjonshemmede)	Nordreisa kommune har gjennomført en omfattende tilrettelegging og opprusting i friluftsområdet i 2009, 2010 og 2011. Totalt er det investert 1,1 mill kr på disse tiltakene. I grove trekk; Forsterkning av stier: Grusing av totalt 1350 meter i cirka 2 m bredde (3050 m²). Universell standard. Utprøvd 2 ulike metoder for stilrettelegging. Rasteplasser: Forsterkning av små rasteplasslommer med grus for å unngå ujevn slitasje på lyng/gressmark. Bord/benker. Flere tilretteleggningsnivå. Skilting og merking: Oppsett av skiltpekere, informasjonstavler. Ridesti: Merking og rydding av egen ridesti (1,7 km) fra øvre parking. Tiltak for å kanalisere hestebruk til stier som ikke har universell utforming. Også forsøk på å skille brukergrupper i rom. Barnas naturpark – Sandsvolestua: Oppholds og aktivitetsområde utenfor grensen til Reisautløpet naturreservat. Lekeplass.

		Innfallsport – parkeringsplasser: Rydding og opprusting av eksisterende parkeringsplasser. Toalett: Nytt funksjonelt toalett ved innfallsporten til Reisautløpet naturreservat. Fugletitting: Det er satt opp 2 plakater på stativ med bilde og navn på fuglearter som ofte kan sees fra Kvænnnes. Det er i tillegg benker tilknyttet disse. Videre ble det i samsvar med forrige forvaltningsplan gjennomført en opprustning av Badeveien i 2014 og igjen i 2019, og oppgradering av informasjonstavler og informasjon i 2015. Ny informasjon om kulturhistorie, Reisautløpet naturreservat, Ramsar-statusen og egne tavler med oversikt over typiske fuglearter i området ble da satt opp.
Annet	<i>Andre relevante forhold</i>	Bruksomfang: Via besøksregistreringer gjennom Ut i NORD er Kvænnnes det mest besøkte turmålet av 115 tilsvarende turmål i Nord-Troms i år 2017, 2018 og 2019. Like over 10 % av Nordreisa kommunes innbyggere har registrert seg i Ut i NORDs brukerdatabase. Området er mest brukt i perioden mellom mai og oktober, men også økende bruk på vinteren fordi det er preparert skiløyper langs noen av veiene i området. Området egner seg for mange brukergrupper og det er mange aktiviteter i området. Vi tror derfor at brukerne er rimelig jevnt fordelt i forhold til aldersgrupper og kjønn. Besøk av personer med spesielle krav til tilrettelegging har økt i sammenheng med tilretteleggingstiltak. Det midtre- og det innerste parkeringsområdet benyttes av campingturister (bobil, campingvogn o.l.) til mellomstopper.

2. Behov for tiltak i planperioden

nr	Tiltak	Beskrivelse	Utføres av/ Ansvar	Gjennomføres år	Kostnad
1	Omlegging av sti	Ferdselen langs sandskrenten hvor sand svalene hekker må kanaliseres mot den mindre forulepende stien som går parallelt øst for denne. (se figur 2 og 3). Dette kan gjøres ved leing av hester frem og tilbake over planlagt trasé.	Nordreisa kommune	2020	1,500,-
2	Flytting av fuglekart	Flytte eksisterende vestlige fuglekart vekk fra utsatt sandsvalekoloni.	Nordreisa kommune	2020	1.500,-
3	Utplassere 2 bord m/benker.	Det skal utplasseres to nye bord m/benker som skal utplasseres på Kvænnens' nordlige ende, like øst for bordet som eksisterer i dag.	Nordreisa kommune	2021	5.000,-
4	Oppgradering av Universell utformet sti	Innebærer fjerning av torvdannelse, utbedre stikkrenne under sti som i dag er skylt ut, plane ut/fylle på stien på utsatte plasser.	Nordreisa kommune	2020	20.000,-
5	Forsterke og reparere «spontanstier»	Se på muligheten for å legge stein, treklopper eller annen kanaliserende tiltak som forhindrer ytterligere stidannelser.	Nordreisa kommune	2020 (Tilknytning tiltak 4)	20.000,-
Total kostnad					48.000,-

**Tiltak som kan gjøre det enda mer attraktivt å bruke området
(tiltak ut over ovennevnte/ tiltak på lang sikt)**

Utplassere flere hvilebenker langs hovedstiene for eldre

3. Driftsplan for planperioden (frivillig utfylling)

nr	Løpende oppgaver; årlig (f eks rydding, vasking, tilsyn, planklipping etc.)	Hyppighet	Årlig kostnad	Ansvar	Merknad
1	Tilsyn, søppelhenting, rydding ved bålplasser	4 t pr uke i 7 mnd (mandag og fredag?)	Kr 35 000,-	Nordreisa kommune	
2	Løpende vedlikehold. Små reparasjoner, påfylling av ved, mv. Inkl. utstyr og materiell.	1 t pr mnd	Kr 15 000,-	Nordreisa kommune	
3	Årlig tømning av utedo	Årlig	Kr 750,- for kjøring + Kr 598,- per kubikk	Nordreisa kommune	Må leie slamsuger fra avfallsservice. (se nr. 6 under)
Sum årlig kostnad:			Kr 51 348,-		

nr	Større og sjeldnere oppgaver, (f eks grusing, maling, skogrydding etc.)	Hyppighet	Årlig kostnad	Ansvar	Merknad
4	Periodisk vedlikehold av stier. Påfylling av grus, drenering av stier, fjerning av torvdannelse.	Årlig	Kr 20.000,-	Nordreisa kommune	
5	Periodisk vedlikehold av bord, benker, skilt, gapahuker. Maling, erstatning mv.	Hvert 3. år	Kr 10.000,-	Nordreisa kommune	
6	(Annet hvert år tømning av utedo.)	Hvert annet år.	5 000,-	Nordreisa kommune	Dersom normal bruk
7	Årlig høvling av veg og parkering.	Årlig.	8.000,-	Nordreisa kommune	
Sum årlig kostnad:			43.000,-		

Annet

Bord som kjøpes inn bør har en innebygd stålpanne som engangsgrill kan stå på for å spare bord fra brannskader.

Fotografier

*Figur 2: Bildene viser nøyaktig samme sandsvalekoloni *Riparia riparia* (NT). Bildet til venstre er tatt 22.05.2019, mens bildet til høyre er tatt 29.07.2019. Bildet illustrer aktiv sandsvalehekking.*

Figur 3: Bildet til venstre er tatt 08.07, og bildet til høyre i 29.07. Det er helt tydelig at minst 9 huler er blitt rammet av skredet. Det er verdt å nevne at en hule kan være inntil én meter dyp.

Figur 4: Bildet illustrerer tydelig hvordan en tursti går direkte oppå sandsvalekolonien. Vegetasjonen er i stien skadet og sandkanten har falt ut der stien kommer ned fra skogen. Det fremgår i bildet at Sandsvalekolonier etableres i jordlaget hvor røtter binder jordsmonnet på plass. Når vegetasjonen slites forsvinner også røttene som binder jordsmonnet.

Figur 4: Tilrettelagt gåsti skylles ut og gror igjen.

Figur 5: Bildet til venstre er tatt 22. mai 2019. Bildet til høyre er fra 20. oktober 2009.

Figur 6: Viktige økologiske funksjoner. Drivved og falltrær som resultat av erosjonen langs strandlinjen. Kommunen har mottatt forespørsler om å rydde dette; ikke aktuelt.

Figur 7: Oterspor som leder inn i ett av minst to aktive oterhi.

Oppsummering

1. Prioritering av tiltak i statlig sikra friluftslivsområder i Nordreisa kommune 2020-2025

Område (navn)	Tiltak nr	Tiltak	Kostnad	Utføres av	Prioritet	Merknad
Kvænnes	1	Omlegging av sti	1.500,-	Nordreisa kommune	1	Ferdselen langs sandskrenten hvor sand svalene hekker må kanaliseres mot den mindre forulepende stien som går parallelt øst for denne (se figur 2 og 3 i forvaltningsplan for Kvænnes).
Kvænnes	2	Flytte fuglekart.	1.500,-	Nordreisa kommune	1	Gjøres samtidig med ovennevnt tiltak 1 for Kvænnes. Bla. Fjerne/flytte fugleplakat fra vestlig sandkant.
Saga	1	Informasjon	0,-	Nordreisa kommune	2	Trykk av Infoskilt og tosidig kart er kjøpt og betalt, men ikke bestilt.
Saga	8	Turskilt og skiltpekere	10.000,-	Nordreisa kommune	3	Alle stier angitt på kartplakaten på Saga skal skiltes.
Saga	3	Utplassere gapahuk	40.000	Nordreisa kommune	4	Gjøres i tilknytning arbeidet med Sagadammen

Goppa	3	Universell utforme hovedstier i Gamlehjemskogen.	100.000,-	Nordreisa kommune	5	Tilrettelegge bakken ved «tømmertrappa», Anlegge hovedstien på nytt, utforme tverrgående sti samt anlegge klopp ved innfartsporten fra Goppa-boligfelt. Stier og klopp må ha bredde på 1,2 m for å innfri krav om universell utforming.
Saga	4	Bålplasser m/benker	15.000,-	Nordreisa kommune	6	5.000,- per stk.
Saga	6	Rydding av sti mot Snefonna og «nedre Sagafoss»	1.500,-	Nordreisa kommune	7	Stiene ut fra Saga er smale og må gås opp bedre. Ønskes å bruke lyngshester til å gå opp stiene billig og miljøvennlig. Sti til Nedre Sagafoss skal kun være legge til rette for sommerturer.
Goppa	2	Innkjøp og utplassere gapahuk og benker	50.000,-	Nordreisa kommune	9	Tilknyttet Risen og Gygra.
Kvænnes	3	Anskaffe 2 bord m/benker	5.000	Nordreisa kommune	10	Nordligste del av Kvænnes har per 2019 kun én selvstendig bord m/benk.
Kvænnes	4	Ruste opp og oppgradere universell utformet sti	20.000	Nordreisa kommune	11	Stien er stedvis skylt vekk, steinoppbygd kant har kollapset tilknyttet stikkrenner og er ellers overgrodd.
Saga	7	Utbedre standard på stier	30.000,-	Nordreisa kommune	12	Ved behov gruse, legge duk, klopp,

						grave stikkrenne, grøfte o.l.
Saga	5	Utforme skileik-område	40.000,-	Nordreisa kommune	13	Utformes i tilknytning annet anleggsarbeid ved utbygging av rulleskiløypene. Mulighet for at utsettelse.
Kvænnes	5	Forsterke og reparere «Spontanstier»	40.000,-	Nordreisa kommune	14	Det har oppstått flere stier tilknyttet rasteplassene og spesielt Sandsvaleyta. Tiltak bør sikre at ytterligere stier ikke oppstår.
Saga	2	Porter/ Gjerde-overganger	5.000,-	Nordreisa kommune	15	Dersom behovet fortsatt foreligger.
Total kostnad i planperiode:			<u>344.515,-</u>			

2. Drift av statlig sikra i Nordreisa kommune [planperiode] (frivillig utfylling)

Område (navn)	Løpende oppgaver	Årlig kostnad	Større oppgaver	Kostnad	Merknad

Total årlig kostnad		0		0	
Total kostnad i planperiode:					